Pranešimo numeris : 2023/0405/LV (Latvia)

Įstatymo projektas: „Tabako gaminių, rūkomųjų žolinių gaminių, elektroninių rūkymo prietaisų ir skysčių prekybos tvarkos įstatymo pakeitimai“

Gauti duomenys : 30/06/2023
Status quo pabaiga : 03/10/2023 (closed)

Message

Pranešimas 001

Komisijos pranešimas - TRIS/(2023) 1981

Direktyva (ES) 2015/1535

Pranešimas: 2023/0405/LV

Valstybės narės pranešimas apie teksto projektą

Notification – Notification – Notifzierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéseket - Non fa decorrere la mora - Atidėjimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħx il-perijodi ta’ dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20231981.LT

1. MSG 001 IND 2023 0405 LV LT 30-06-2023 LV NOTIF

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija, tālrunis: +371 67013268, e-pasts: notification@em.gov.lv

3B. Veselības ministrija, tālrunis: +371 67876081, e-pasts: vm@vm.gov.lv

4. 2023/0405/LV - X00M - GOODS AND MISCELLANEOUS PRODUCTS

5. Įstatymo projektas: „Tabako gaminių, rūkomųjų žolinių gaminių, elektroninių rūkymo prietaisų ir skysčių prekybos tvarkos įstatymo pakeitimai“

6. Tabako gaminiai, rūkomieji žoliniai gaminiai, elektroniniai rūkymo prietaisai ir jų skysčiai

7.

8. Įstatymo projekte numatyta:
1) reglamentuoti (tvarkymo procedūras ir pateikimo į rinką apribojimus) tabako pakaitalų (pvz. pleistų be tabako) gaminius Latvijos rinkoje, kurių sudėtyje nėra tabako, bet yra nikotino ar kitų cheminių medžiagų, taip pat kitų naujų nikotino turinčių gaminių arba gaminių, kurių sudėtyje nėra nikotino ir kurie gali pasirodyti Latvijos rinkoje, kurie skirti naudoti panašiai arba panašiais tikslais kaip tabako gaminiai, rūkomieji žoliniai gaminiai, bedūmiai tabako gaminiai, elektroniniai rūkymo prietaisai ir jų pildomosios talpyklos ir kurių tvarkymas šiuo metu nėra reglamentuotas nei Europos Sąjungos (toliau – ES), nei Latvijos teisės aktais;
2) nustatyti, kad kaitinamiems žoliniams rūkomiesiems gaminiams būtų taikoma Tabako gaminių, rūkomųjų žolinių gaminių, elektroninių rūkymo priemonių ir jų skysčių tvarkymo įstatyme (toliau – Tabako įstatymas) nustatytos tvarkymo procedūros ir apribojimai;
3) nustatyti, kad elektroniniams kaitinimo prietaisams (pvz. „IQOS“), naudojamiems kartu su kaitinamo tabako gaminiais, būtų taikoma Tabako įstatyme nustatytos tvarkymo procedūros ir apribojimai;
4) nustatyti elektroninių rūkymo prietaisų skysčių ir tabako pakaitalų, kuriuose yra kvapiųjų medžiagų, išskyrus tabako kvapą ar skonį suteikiančias kvapiąsias medžiagas, pateikimo rinkai apribojimus, leistinų kvapiųjų medžiagų, suteikiančių tabako kvapą ar skonį, sąrašą, kaip nustatyta Tabako įstatymo priede;
5) padidinti šiuo metu Tabako įstatyme numatytą amžių, po kurio galima įsigyti tabako gaminius, tabako pakaitalus, rūkomuosius žolinius gaminius, elektroninius rūkymo prietaisus ir jų pildomąsias talpyklas, nuo 18 iki 20 metų;
6) nustatyti draudimą dėti priedus į rūkomuosius tabako gaminius (įskaitant naujoviškus tabako gaminius), tokius kaip mentolį, jo analogus ir geraniolį, kurie palengvina įkvėpimą ar nikotino vartojimą;
7) reikalauti, kad cigarečių gamintojai ir importuotojai užtikrintų, kad cigaretės atitiktų degimo ir priešgaisrinės saugos reikalavimus, ir prieš pateikiant cigaretes rinkai pateikti kompetentingai institucijai bandymų ataskaitas, įrodančias cigarečių atitiktį.

9. Įstatymo projekto tikslas – apsaugoti visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, sveikatos interesus, nustatant griežtesnį gaminių, kurių sudėtyje yra tabako ir nikotino, reguliavimą, mažinant jų prieinamumą ir patrauklumą vaikams ir jauniems vartotojams, atsižvelgiant į jų naudojimo žalą sveikatai ir visai Latvijos ekonomikai.
Remiantis Ligų prevencijos ir kontrolės centro (toliau – SPKC) atliktais rūkymo įpročių tyrimo duomenimis, tradicinių tabako gaminių rūkymas Latvijoje pastaraisiais metais mažėjo tarp suaugusiųjų. Tuo pat metu padidėjo naujų tabako ir nikotino turinčių produktų, pvz., elektroninių cigarečių, kaitinamo tabako, nikotino pleistrų ir t. t., vartojimas (skirtingu dažnumu). Tuo pat metu pastaraisiais metais tarp moksleivių mažėjo tabako gaminių rūkymas (įskaitant bandymą rūkyti), o elektroninių cigarečių rūkymas (tiek bandymas rūkyti, tiek kasdienis vartojimas) didėjo. 2022 m. Latvijos gyventojų sveikatai įtaką darančių įpročių tyrimo duomenimis, 2022 m. tabako gaminius (išskyrus kaitinamąjį tabaką) rūkė 29 proc. 15–74 metų amžiaus gyventojų. Šis rodiklis padidėjo, palyginti su 2020 m. tyrimo duomenimis, t. y. 23 proc. Taip pat reikia pabrėžti, kad nuo 2016 m. kasdien rūkančių Latvijos gyventojų, kurie rūko tabako gaminius (išskyrus kaitinamąjį tabaką), dalis, palyginti su 2020 m., sumažėjo 10 procentinių punktų.
Be to reikėtų pabrėžti, kad 2022 m. Latvijos gyventojų su sveikata susijusių įpročių tyrimo duomenimis, nuo 2020 m. elektronines cigaretes rūkančių vyrų ir moterų dalis gerokai padidėjo. 2022 m., palyginti su 2020 m., kasdien elektronines cigaretes rūkančių vyrų dalis išaugo daugiau nei dvigubai – nuo 2 iki 5 proc., tačiau tarp moterų jų padaugėjo 13 kartų – nuo 1 iki 13 proc. Labiausiai padaugėjo tų, kurie elektronines cigaretes rūko retkarčiais: 2022 m., palyginti su 2020 m., vyrų skaičius padidėjo nuo 8 iki 30 proc., o moterų – nuo 7 iki 23 proc.
Kita vertus, kalbant apie nikotino pleistrų naudojimą, remiantis 2022 m. SPKC atliktu tyrimu, 3 proc. šalies gyventojų išbandė nikotino pleistrus. Palyginti su 2020 m. duomenimis, nikotino pleistrus bandžiusių žmonių dalis padidėjo vienu procentiniu punktu. Remiantis 2022 m. SPKC atliktu tyrimu, didžiausia nikotino pleistrų vartotojų dalis pastebima jaunesnio amžiaus žmonių tarpe. Juos dažniausiai išbando ir naudoja 15–24 m. amžiaus vyrai Nikotino pleistrus išbandė 11 proc. vyrų nuo 15 iki 24 m., t. y. dvigubai daugiau nei 2020 m.
Kalbant apie tabako gaminių paplitimą, elektroninių cigarečių ir tabako pakaitalų rūkymą tarp vaikų ir jaunimo, šiuo metu turima tik 2019 m. SPKC tyrimo duomenų. Dabartiniai vaikų ir jaunimo mokslinių tyrimų duomenys bus prieinami tik 2024 m. Nepaisant to, kas išdėstyta pirmiau, remiantis SPKC parengta ataskaita, nuo 2011 m. tradicinius tabako gaminius rūkančių 13–15 m. jaunuolių dalis, palyginti su 2019 m., sumažėjo 18 procentinių punktų ir siekė 23 proc. Tabako rūkymas gerokai sumažėjo tiek tarp berniukų, tiek tarp mergaičių visose amžiaus grupėse. Be to, nuo 2011 m., elektroninių cigarečių rūkančių ir šiuos gaminius išbandžiusių jaunuolių nuo 13 iki 15 m. dalis padvigubėjo – nuo 20 proc.

2011 m. iki 51 proc. 2019 m. Atkreipiame dėmesį, kad 2019 m., palyginti su ankstesniais metais atliktais tyrimais, elektroninių cigarečių rūkymo paplitimas buvo didesnis už tabako cigarečių paplitimą tarp 13–15 m. amžiaus asmenų. Atsižvelgiant į tyrimų rezultatus, rodančius, kad Latvijos gyventojai, ypač jaunimas, vis dažniau išbando ir vartoja naujoviškus nikotino gaminius, ir į Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau -- PSO) rekomendacijas, kad būtina įgyvendinti visapusišką rūkymo valdymo politiką nacionaliniu lygmeniu, siekiant sumažinti ne tik tabako rūkymo paplitimą, bet ir priklausomybės nuo nikotino formavimąsi visuomenėje, Latvija parengė įstatymo projektą.

10. Nuoroda (-os) į pagrindinį (-ius) tekstą (-us): Pagrindiniai tekstai buvo perduoti kartu su ankstesniu pranešimu: 2018/0348/LV

11. Taip

12. Šiuo metu Tabako įstatymas nereglamentuoja tabako pakaitalų gaminių, todėl šiai gaminių grupei negali būti taikomi jokie Tabako įstatyme nustatyti apribojimai. Latvijoje, elektroninių cigarečių vartojimas tarp moksleivių padidėjo labai sparčiai.

13. Ne

14. No

15. Yes

16.
Techninių prekybos kliūčių aspektas:
The draft has significant impact on international trade

Sanitarinių ir fitosanitarinių
prionių aspektas: No

****
Europos Komisijos
Direktyvos (ES) 2015/1535 Kontaktinis taškas
el. pašto adresas: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu